

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: آرینا تسوکانوا (ARINA TSUKANOVA)
برگردان: ا.م. شیری
۲۱ مارچ ۲۰۲۲

آزمایشگاه‌های بیولوژیک با کاربرد دوگانه در جمهوری‌های شوروی سابق

چه رمز و راز دیگری در تاریکی پنهان است؟

در مورد تأسیس آزمایشگاه‌های بیولوژیک نظامی توسط وزارت دفاع ایالات متحده آمریکا در جمهوری‌های شوروی سابق، دو نظر متفاوت وجود دارد.

نظر نخست: پس از انحلال اتحاد جماهیر شوروی، ایالات متحده اولاً، نگران شرایط نگهداری پاتوژن‌ها بود و ثانیاً، احتمال حمله بیولوژیک به آمریکا را منتفی نمی‌دانست. به همین دلیل، ده‌ها و صدها میلیون دالر آمریکا در آزمایشگاه‌های بیولوژیک در ارمنستان، آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان، گرجستان، ازبکستان، مولداوی، اوکراین سرمایه‌گذاری می‌کند. آمریکایی‌ها می‌گویند، گونه‌های خطرناک میکروارگانیسم‌ها می‌توانند به محیط زیست نشأت کنند. با این درک، اما توضیح نمی‌دهند که مثلاً ارمنستان یا ازبکستان چگونه می‌توانند حمله بیولوژیک به ایالات متحده آمریکا سازمان دهند و چرا بیشتر آزمایشگاه‌ها در شهرهای بزرگ با تراکم جمعیت بالا یا نزدیک به آنها قرار دارند. پس، اگر خطر نشأت عوامل بیماری‌زا وجود دارد، منطقی‌تر است، به منظور جلوگیری از احتمال اپیدمی، چنین تأسیساتی حداقل در یک منطقه بیابانی ساخته شود. علاوه بر این، دخالت پنتاگون در پروژه «کاهش تهدید»، این ظن قوی را تقویت می‌کند که فعالیت‌های آزمایشگاه‌های مرجع، دارای کاربرد دوگانه است.

نظر دوم چنین است: برنامه‌های بیولوژیک آمریکا در قلمرو جمهوری‌های پس از شوروی، یکی از راه‌ها برای دور زدن کنوانسیون ۱۹۷۲ دایر بر ممنوعیت توسعه، تولید و ذخیره‌سازی سلاح‌های باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی و انهدام آنها است.

در ازبکستان، نخستین آزمایشگاه مرجع ملی در سال ۲۰۰۷ در تاشکند، در سال ۲۰۱۱، دو مورد دیگر- در اندیجان و فرغانه و در سال ۲۰۱۶- در اورگنچ (آزمایشگاه تشخیصی منطقه‌ای خوارزم) افتتاح شد. همه آن‌ها با پول آژانس کاهش تهدیدات دفاعی- شعبه وزارت دفاع ایالات متحده آمریکا ساخته شدند. شبکه آزمایشگاه‌ها در ازبکستان بسیار گسترده‌تر است. شبکه آزمایشگاه‌های بیولوژیک در استان‌های بخارا و سرخاندریا، کاراکالپاکستان و سمرقند و تاشکند وجود دارد. با این حال، اطلاعات کمی در مورد آن‌ها در دست است. فعالیت‌های آن‌ها طی سال‌ها از عموم پنهان مانده است.

در ماه اگست ۲۰۱۱، یک بیماری ناشناخته به طور «ناگهانی» در منطقه تاشکند شیوع پیدا کرد که به لحاظ علامتی بسیار شبیه به وبا بود. اگرچه فقط در روز ۳۱ اگست ۷۰ بیمار در بیمارستان شهر یانگول بستری شد، اما پزشکان در مورد این وضعیت اظهار نظر نکردند. «برخی از بیماران را در شرایط وخیم، در حالی که به دلیل افت شدید فشار خون قادر به نفس کشیدن نبودند، به بیمارستان آوردند. پزشکان روی پله‌ها، در راهروها، نزدیک آمبولانس‌ها با عجله به سمت آن‌ها می‌دویدند، بلافاصله به آن‌ها تنفس مصنوعی دادند. دهان خود را با روپوش پوشاندند و به آن‌ها جان دمیدند». پزشکان به شرط ناشناس ماندن در این باره سخن گفتند. بدین سان، اطلاعات در مورد اپیدمی محلی تا حد امکان محدود ماند.

در سال ۲۰۱۲، یک بیماری جدید در ازبکستان شایع شد که بلافاصله جان بیش از ده نفر را گرفت. همان وقت، گلناره کریم‌اوا، دختر بزرگ رئیس جمهور سابق ازبکستان، مقامات پزشکی را به دلیل عدم اقدام مورد سرزنش قرار داد و گفت: «آن‌ها عملاً علل مرگ افراد از یک ویروس ناشناخته را بررسی نکردند».

در بهار سال ۲۰۱۷، اپیدمی آبله مرغان (به ازبکی- سو چیچگی) در تاشکند شایع شد. با این حال، در بیمارستان‌ها، پزشکان تشخیص متفاوت، مانند «حساسیت پوستی» اعلام کردند تا گسترش بیماری را که هم کودکان و هم بزرگسالان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، پنهان کنند.

آمار قابل اعتمادی در مورد بیماری‌های عفونی در ازبکستان وجود ندارد. روی کاغذ، شیوع بیماری‌های خطرناک با ماهیت ناشناخته را به «موارد جداگانه» تقلیل دادند و این، در شرایط تمرکز مداوم آژانس «کاهش خطرات بیولوژیک»، حداقل عجیب به نظر می‌رسد.

در سپتامبر ۲۰۰۵، روزنامه شیکاگو تریبون مقاله‌ای با عنوان «ایالات متحده میکروارگانسیم‌های بیماری‌زا را از جمهوری شوروی سابق تحویل می‌گیرد»، منتشر کرد. این روزنامه امریکائی نوشت: «بیش از ۶۰ گونه باکتری خطرناک و کشنده، میراث برنامه عظیم سلاح‌های بیولوژیک اتحاد جماهیر شوروی سابق، از آذربایجان به ایالات متحده منتقل شده است... این یکی از گام‌های مبارزه مشترک دو کشور علیه خطر تروریسم بیولوژیک بود. نمونه‌هایی از باکتری‌ها، از جمله، گونه‌هایی که باعث ابتلاء به طاعون و سیاه‌زخم می‌شوند، با یک هواپیمای نظامی از باکو به ایالات متحده منتقل شدند».

همچنین روشن است که سایر جمهوری‌های سابق اتحاد جماهیر شوروی، به ویژه، اوکراین و گرجستان به اقدامات مشابهی دست زدند.

وزارت دفاع ایالات متحده «شبکه‌های بیولوژیک» خود را در تمام جمهوری‌های شوروی سابق (نه تنها در اوکراین یا آذربایجان)، با طرح یکسان راه‌اندازی کرده است: تأسیسات میدانی برای پایش بیولوژیک نیز در حال راه‌اندازی هستند.

و همه این‌ها در هاله‌ای از رمز و راز باقی می‌مانند. به عنوان مثال، در اوکراین که پر از آزمایشگاه‌های بیولوژیک نظامی است و از شیوع جدی‌ترین بیماری‌ها در انسان و حیوانات جان سالم به در برده، یافتن تحقیقات در مورد تهدیدات بیولوژیک در مطبوعات غیرممکن است (تنها رسوایی ساخت یک آزمایشگاه بیولوژیک در نزدیکی خارکوف، در مرفا، پس از آن که اعتراضات ساکنان آغاز شد، در رسانه‌های جمعی بازتاب یافت؛ الباقی، همه در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، اگرچه طاعون افریقائی به طور مرتب جمعیت خوک‌ها را از بین می‌برد، آنفولانزای پرندگان صادرات مرغ را به صفر رسانده و جان و سلامت شهروندان اوکراینی دائماً توسط ویروس‌های شناخته و «ناشناخته» از بین می‌رود و همه این‌ها در حالی رخ می‌دهد که آزمایشگاه‌های بیولوژیک و مؤسسات میدانی ایالات متحده (آخری بر پایه تخریب مرکز بهداشتی-اپیدمیولوژی) در این جمهوری فعالیت می‌کنند که ظاهراً برای «کاهش تهدیدات بیولوژیک» طراحی شده‌اند!

البته، تصور این که آزمایشگاه‌هایی با هدف ایجاد سلاح‌های بیولوژیک می‌توانند در کشورهای عضو پیمان امنیت جمعی نیز وجود داشته باشند، دشوار است. با این حال، ایالات متحده در این مورد سختگیری نمی‌کند. برای تولید ویروس‌ها و باکتری‌های با خواص لازم در جای دیگر، بررسی تأثیر عوامل بیماری‌زا بر ژن‌های بنیادی در مرحله‌ای کافی است. مسأله اصلی، داشتن اطلاعات لازم است.

با توجه به دشواری شناسایی منبع آلودگی بیولوژیک، همیشه می‌توان اپیدمی را به پرندگان مهاجر، حیوانات وحشی، حشرات یا آب کثیف نسبت داد. و با روی کار آمدن دولت‌های دیگر، هدف دوگانه شبکه‌های زیست‌شناسی از قبل ایجاد شده ممکن است مفید واقع شود (به عنوان مثال، کودتای ۲۰۱۴ در اوکراین و تلاش‌های مکرر برای به هم زدن وضعیت ارمنستان و قزاقستان).

امریکائی‌ها حدود ۱۳۰ میلیون دالر به پروژه آزمایشگاه مرجع مرکزی (CRL) آلماتا در قزاقستان اختصاص دادند. همانطور که مدیر سابق مرکز علمی قرنطینه و عفونت‌های مشترک بین انسان و دام قزاقستان تصریح می‌کند، آزمایشگاه مرجع مرکزی بر اساس همان مرکز ظاهراً با یک هدف نجیب-به منظور «هشدار [تهدیدهای بیولوژیک] به امریکای دور ساخته شد».

آزمایشگاه بیولوژیک در آلماتا یک «منبع اطلاعاتی و تحلیلی» ستراتیژیک، «یک پایگاه تحقیقاتی بزرگ» نامیده می‌شود. این ساختمان ۴ طبقه مقاوم در برابر زلزله به امنیت چند سطحی مجهز است. این نوع آزمایشگاه ناظر بر «کاهش تهدیدات بیولوژیک» نه تنها در قزاقستان، بلکه در «کل منطقه» متمرکز است. در ویدئویی که به راه‌اندازی آن اختصاص یافته، وظیفه آزمایشگاه مرجع مرکزی آلماتا اینگونه تعریف می‌شود. پنج آزمایشگاه بیولوژیک دیگر توسط ایالات متحده آمریکا در قزاقستان وابسته به مراکز علمی این جمهوری ایجاد شده است.

مأموریت صلح‌آمیز آزمایشگاه‌های مرجع مدت‌هاست که در سطح رسمی در ارمنستان مورد بحث قرار گرفته است. در اینجا، در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۷، یک شبکه بیولوژیک نظامی با مرکزیت ایروان، گیومری، ایجوان و سه منطقه - لوری، گغارکونیک و سیونیک راه‌اندازی شد.

در سال ۲۰۰۲، گرجستان یک توافق‌نامه خاص با وزارت دفاع ایالات متحده با یک عنوان مبهم: «در باره همکاری در حوزه فن‌آوری‌ها و عوامل بیماری‌زای مرتبط با توسعه سلاح‌های بیولوژیک و عدم اشاعه اطلاعات در این زمینه» امضاء کرد. در سال ۲۰۰۳ پارلمان گرجستان آن را تصویب کرد. در سپتامبر ۲۰۰۴، سناتور امریکائی ریچارد لوگار به تفلیس آمد. نتیجه این بازدید توافقی بود برای ایجاد یک مرکز بهداشت عمومی (آزمایشگاه بیولوژیک) در نزدیکی تفلیس در روستای آکسیوکا، در نزدیکی فرودگاه بین‌المللی. انتخاب محل برای ساخت تأسیسات مخاطر آمیز بیولوژیک

عجیب بود! در سال ۲۰۰۶، زمانی که آزمایشگاه بیولوژیک، طبق اطلاعات رسمی، هنوز در مرحله ساخت بود، تحقیقاتی در آنجا انجام شد و در بازدید بعدی سناتور، که برنامه «کاهش خطرات بیولوژیک» به نام او نامگذاری شد، پارلمان گرجستان فعالیت‌های مرکز لوگر را طبقه‌بندی کرد.

و به این نحو می‌توان طرح کامل عملیات پنتاگون برای بافتن زنجیره اشیاء بیولوژیک در جمهوری‌های شوروی سابق را ذره ذره بازپایی کرد: ابتداء، در دهه ۹۰، موافقت‌نامه‌های خلع سلاح عمومی، در سال‌های ۲۰۰۰، موافقت‌نامه‌های خاص «همکاری» امضاء شد و به دنبال آن، وزارت دفاع ایالات متحده آمریکا ساخت و مدرن‌سازی آزمایشگاه‌ها و مراکز بیولوژیک را به عهده گرفت (و هر جا که دولت طرفدار آمریکا به قدرت رسید، تحقیقات و نظارت همزمان با ایجاد یک شبکه بیولوژیک آغاز شد). در باره خطرات آزمایشگاه‌های بیولوژیک فقط در چند سال اخیر صحبت می‌شود.

جالب است که آزمایشگاه بیولوژیک آلکسیوکا در گرجستان که در سال ۲۰۱۱ به بهره‌برداری رسید، تا سال ۲۰۱۳ به هیچ وجه تحت نظارت دولت گرجستان نبود و برای مؤسسه والتر رید ارتش آمریکا کار می‌کرد. در ادبیات نظامی، آن را باید به عنوان «واحد تحقیقاتی فعال در خارج از کشور» تعریف کرد. در مورد هدف دوگانه این آزمایشگاه بیولوژیک کوچک‌ترین تردیدی وجود ندارد. در مورد هزینه تأسیسات، مقامات گرجستان ابتداء ۱۵ میلیون دالر ذکر کردند. اما بعد از چندی، به ۹۵ میلیون دالر افزایش دادند و بعداً اطلاعاتی در رسانه‌های جمعی منتشر شد که در حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون دالر توسط پنتاگون برای مرکز لوگار هزینه شده است. در کل پروژه «کاهش خطرات بیولوژیک» گرجستان، شامل تأسیسات واقع در تفلیس، کوتایسی، کوبولتی و شبکه‌ای از ایستگاه‌های بیولوژیکی مرتبط می‌باشد. با توجه به محرمانه بودن مؤسسه آلکسیوکا و عدم کنترل مناسب دولتی، تعیین هزینه واقعی آن و ماهیت تحقیقات انجام شده در آزمایشگاه بیولوژیک غیرممکن است.

نخستین کسی که اطلاعاتی در مورد خطرات پروژه لوگار در گرجستان منتشر کرد، جفری سیلورمن، روزنامه‌نگار آمریکایی مشاور رئیس جمهور سابق گرجستان میخائیل ساکاشویلی بود. این روزنامه‌نگار آمریکایی گفت: «در آزمایشگاه لوگار، واقع در مجاورت تفلیس، مواد مضر برای سلامتی، تولید و بر روی جمعیت محلی آزمایش می‌شود».

در روسیه، شبکه آزمایشگاه‌های بیولوژیک گرجستان را به انتقال بیماری تب خوکی افریقایی به خاک روسیه متهم کردند. و در آبخازیا «ناگهان» پشه‌های کشنده پیدا کردند. میکروشناس، ایگور نیکولین می‌گوید: «اخیراً در آبخازیا مواردی از وجود پشه‌های ناقل ویروس زیکا ثبت شده است. آن‌ها هرگز در نیمکره شمالی ظاهر نشده‌اند. این پشه‌ها، خاص آمریکای جنوبی هستند. اما به هر حال، پیدایش آن‌ها تصادفی نیست. این، یک ویروس آزمایشگاهی است و حتی می‌توان گفت در کدام آزمایشگاه تولید شده. در آزمایشگاه آمریکایی».

شواهد دیگری مبنی بر استفاده دوگانه از آزمایشگاه‌های بیولوژیک ایالات متحده وجود دارد. به عنوان مثال، در قزاقستان، در چارچوب پروژه کمز-۲۹ در سال ۲۰۱۳، تب هموراژیکی کریمه کنگو مورد مطالعه قرار گرفت. و تقریباً یک سال بعد، شیوع این عفونت که ناقل آن کهنه بود، جنوب این جمهوری را فراگرفت. عجب تصادفی! این کهنه‌ها بودند که توسط «محققان» در آزمایشگاه‌های بیولوژیک مورد مطالعه قرار گرفتند! و در چارچوب پروژه دیگر، پنتاگون شیوع ویروس کرونای خفایش، جهش‌ها و خطرات آن برای انسان را در تعدادی از جمهوری‌های پسا شوروی مورد مطالعه قرار داد.

۲۹ اسفند- حوت ۱۴۰۰

منابع:

<https://www.fondsk.ru/news/2022/03/16/o-biolaboratoriah-dvojnogo-naznachenia-v-byvshih-sovetskih-respublikah-55787.html>